

Jaktflyget i focus

■ direktiven till ÖB 67 anbefalls att luftförsvarets uppgifter måste klarläggas. Möjligheterna att minska det kvalificerade jaktflyget skulle särskilt uppmärksammas.

Detta är ingenting nytt. I varje försvarsutredning under de senaste tio åren har man ägnat speciellt intresse åt jaktförsvaret. Varför? Skälen kan vara flera. Ett av de tyngst vägande torde vara, att jaktflyg drar relativt stora kostnader.

□ Det är helt naturligt att en kostnadskrävande komponent blir kontinuerligt granskad. Granskningen av luftförsvaret måste dock göras mot bakgrund av dess stora andel i vårt försvars fredsbevarande effekt.

Utförda spel och studier har visat att en eventuell invasion icke påbörjas mot ett jaktförsvaret som är tillräckligt starkt och som kan insättas mot mål i luften, till sjöss och till lands. Denna "tröskel" måste först bekämpas.

De förluster angriparen lider under förbekämpningen innebär minskade resurser för de fortsatta operationerna. Den tid som åtgår medför att övriga delar av totalförsvaret växer i styrka.

□ I den debatt om luftförsvaret som syns i pressen den senaste tiden har man synbarligen utgått från att jaktförsvaret är ytterst sårbart och bortsett från jaktförsvarets rörlighet och alternativa kapacitet i invasionsförsvaret.

Det svenska jaktförsvaret har emellertid sedan åtskilliga år byggts upp just med tanke på att det skall vara så osårbart som det är möjligt att åstadkomma. Våra flygplan kan operera även från landsvägsbaser. Vi har ett stort antal baser och behöver därför inte ha många flygplan på varje bas.

□ Den pågående utbyggnaden och moderniseringen av vårt luftbevaknings- och stridsledningssystem ger detta stor motståndskraft mot såväl telestörning som fysisk bekämpning. Med utnyttjande av modern teknik kommer dessutom möjligheterna att effektivt utnyttja den optiska luftbevakningen att öka avsevärt, främst vad gäller de låga höjderna. Med den uppbyggnad som systemet har, innebär även en intensiv bekämpning inte total blindhet. Detta i förening med jaktflygets förmåga att med egen spaning upptäcka och anfälla sitt mål, ger jaktförsvaret en stor seghet.

Ett jaktförsvaret är inte bundet till en viss ort eller ens viss del av landet. Det kan sättas in där det bäst behövs och detta kan ske på mycket kort tid. Varje jaktflygplan kan dessutom med stor effekt sättas in som attack mot sjö- och markmål.

□ Det förslag som försvarsutredningen förelägger nästa års riksdag torde inte komma att avse en längre period än 3 – max 4 år. Trots detta blir det kommande försvarsbeslutet av mycket stor betydelse för flygvapnets framtida utformning.

Redan fattade beslut innebär att äldre jaktflygplan under perioden kommer att ersättas med den senaste versionen av Draken, J35 F. Serietillverkning av Viggen i attackversion påbörjas och beslut rörande spanings- och jaktversionerna skall fattas.

□ Även om underlag för ett slutligt beslut rörande jaktversionen av Viggen ännu icke finns framme, kommer den sittande försvarsutredningen sannolikt att uttala sig beträffande det framtida behovet av jaktflyg och basera sitt ställningstagande på resultatet av pågående luftförsvaret utredning.

Det kommande försvarsbeslutet kan emellertid påverka jaktförsvaret redan på kort sikt. I de låga kostnadsramarna är nämligen frågan "Hur mycket av det vi har skall vi få råd att använda?" lika aktuell som frågan "Hur skall jaktförsvaret utvecklas på längre sikt?" ■